

Podmioty gospodarcze według rodzajów i miejsc prowadzenia działalności w 2010 roku

Roczną ankietę przedsiębiorstwa za rok 2010 złożyło 73084 przedsiębiorstw¹, tj. o 4,6% więcej niż za rok 2009, ale o 2,4% mniej niż za rok 2008. Ze względu na *podstawowy rodzaj działalności* prowadzonej przez przedsiębiorstwo (według PKD 2007), podobnie jak w roku poprzednim, największy odsetek jednostek biorących udział w badaniu stanowiły przedsiębiorstwa zaliczone do sekcji C „Przetwórstwo przemysłowe” (30,1% ogólnej liczby badanych podmiotów) oraz do sekcji G „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” (27,9%).

Biorąc pod uwagę *formę własności*, w badanej zbiorowości dominowały przedsiębiorstwa należące do sektora prywatnego – 96,5% (wobec 96,3% w roku 2009). Własność państwowa i samorządowa wśród przedsiębiorstw sektora publicznego stanowiła 84,9% (84,3% w roku 2009). Zważywszy na rodzaj działalności, przedsiębiorstwa prywatne dominowały w większości badanych sekcji, przy czym najwyższy ich udział zaobserwowano w sekcji G „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle” (99,6%). Najniższy odsetek podmiotów prywatnych odnotowano w sekcji D „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” (42,7%).

W strukturze przedsiębiorstw według *klas wielkości* określonych liczbą pracujących, największy odsetek (75,2%, w 2009 r. – 73,9%) stanowiły przedsiębiorstwa małe o liczbie pracujących poniżej

¹ Informację opracowano w oparciu o zbiorowość przedsiębiorstw zobowiązanych do wypełnienia rocznej ankiety przedsiębiorstwa SP, tj. podmiotów o liczbie pracujących wg stanu na koniec roku 10 i więcej osób oraz prowadzących podstawową działalność gospodarczą zaklasyfikowaną wg PKD 2007 do sekcji: A (dz.03), od B do I, J (z wyłączeniem instytucji kultury posiadających osobowość prawną), L, M, N, P (z wyłączeniem szkolnictwa wyższego), Q (z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej), R (z wyłączeniem instytucji kultury posiadających osobowość prawną), S. Badaniem nie były objęte państwowe jednostki organizacyjne.

50 osób. Do podmiotów średnich o liczbie pracujących od 50 do 249 osób należało 20,6% jednostek (w 2009 r. – 21,8%), do klasy dużych – powyżej 249 osób – 4,2% (podobnie jak w roku 2009). Największy odsetek przedsiębiorstw o liczbie pracujących do 49 osób odnotowano w sekcji P „Edukacja” (95,5%) i dziale 03 sekcji A „Rybacko” (94,4%). Udział podmiotów średnich był najwyższy – w sekcji D „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” (39,1%) oraz w sekcji E „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” (38,6%). Odsetek przedsiębiorstw dużych był wyższy od przeciętnego (4,2%) w sześciu sekcjach, przy czym najwyższy w sekcji D „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” (14,8%), sekcji B „Górnictwo wydobywanie” (12,3%) oraz sekcji N „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” (11,4%).

W badanej zbiorowości 73084 przedsiębiorstw, jednorodny *charakter produkcji* – analizowany na poziomie klasy PKD – wykazało 57,8% badanych jednostek (w 2009 r. – 58,0%). Wartość uzyskanych przez nie przychodów ze sprzedaży produktów i towarów stanowiła 23,7% (w roku 2009 – 23,5%) wartości przychodów wykazanych przez ogół badanych podmiotów. Spośród jednostek prowadzących działalność niejednorodną, 2-3 rodzaje działalności wykazało 31,3% przedsiębiorstw, 4-5 rodzajów – 6,6%, 6-8 rodzajów – 3,0%, powyżej 8 rodzajów działalności – 1,3%. Wartość przychodów ze sprzedaży produktów i towarów uzyskanych przez jednostki o niejednorodnym charakterze produkcji stanowiła ponad 3/4 przychodów ogółem wszystkich badanych przedsiębiorstw. Podmioty charakteryzujące się największą różnorodnością działalności (wykazujące ponad 8 rodzajów działalności) wypracowały 15,4% przychodów wszystkich badanych przedsiębiorstw, przy czym liczebnie stanowiły niewiele ponad 1% całej badanej zbiorowości.

Porównując przychody ze sprzedaży według podstawowego rodzaju działalności z przychodami uzyskanymi przez przedsiębiorstwa po uwzględnieniu rzeczywistego rodzaju prowadzonej przez nie działalności można zauważyć, że wielkości te kształtowały się odmiennie. Zaobserwowano, że dla przedsiębiorstw zaklasyfikowanych do sekcji R „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” 98,2% ich przychodów pochodziło z działalności podstawowej (w kolejnych ośmiu sekcjach odsetek ten przekroczył 90%). Najmniej jednolity charakter produkcji wykazały podmioty z sekcji S „Pozostała działalność usługowa” (63,9%) i sekcji L „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości” (67,8%).

Badanych 73084 przedsiębiorstw prowadziło działalność w 152517 *jednostkach lokalnych*, w tym w 44205 sklepach stanowiących samodzielne jednostki lokalne (w 2009 r. 69859 przedsiębiorstw wykazało działalność w 149387 jednostkach lokalnych, w tym w 43321 sklepach).

W 2010 r. pod jednym adresem prowadziło działalność 62708 przedsiębiorstw, tj. 85,8% ogółu badanych podmiotów (w 2009 r. – 84,6%). Przedsiębiorstwa te zatrudniały 55,2% (w 2009 r. – 55,0%) ogólnej liczby zatrudnionych w badanych podmiotach. Spośród przedsiębiorstw zaklasyfikowanych do poszczególnych sekcji PKD największy odsetek prowadzących działalność w jednym miejscu występował w sekcji P – „Edukacja” (95,7% jednostek i 87,6% zatrudnienia) oraz F – „Budownictwo” (odpowiednio 94,1% i 73,0%), najmniejszy – w sekcji D „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” (odpowiednio 68,2% i 18,4%).

Jednorodna produkcja na poziomie klas PKD była prowadzona w 60,1% jednostkach lokalnych (w 2009 r. – 63,9%), 2-3 rodzaje działalności wykazało 27,6%, 4-8 rodzajów działalności – 11,3%, więcej niż 8 rodzajów działalności – 1,0% jednostek.

Spośród przedsiębiorstw biorących udział w badaniu, najwięcej podmiotów, z punktu widzenia siedziby zarządu, *zlokalizowanych* było w województwach: mazowieckim – 11425 jednostek (tj. 15,6% ogółu), śląskim – 9667 jednostek (tj. 13,2% ogółu) i wielkopolskim – 7397 jednostek (tj. 10,1% ogółu). W województwach tych działały głównie przedsiębiorstwa małe o liczbie pracujących nie przekraczającej 50 osób, stanowiąc od 71,6% do 75,8% podmiotów w danym województwie. Przedsiębiorstwa duże stanowiły odpowiednio od 4,2% do 6,1%. Podmioty z siedzibą zlokalizowaną w wymienionych wyżej województwach osiągnęły łącznie 55,6% (w roku 2009 – 56,1%) przychodów ze sprzedaży produktów i towarów uzyskanych przez ogół badanych podmiotów (przedsiębiorstwa z województwa mazowieckiego 32,4%, śląskiego – 12,6%, wielkopolskiego – 10,5%). Zatrudnienie w wymienionych wyżej województwach kształtowało się na poziomie 48,2% ogólnej liczby zatrudnionych (w 2009 r. – 48,5%) i wyniosło odpowiednio: w województwie mazowieckim – 24,3%, śląskim – 13,8%, wielkopolskim – 10,1%.

Uwzględniając rzeczywistą lokalizację działalności badanych jednostek uzyskujemy odmienną strukturę przeciętnego zatrudnienia według województw niż stosując metodę przedsiębiorstw. Zatrudnienie liczone według jednostek lokalnych w większości województw było wyższe od zatrudnienia rozpatrywanego z punktu widzenia siedziby zarządu przedsiębiorstwa, przy czym największą różnicę zaobserwowano w województwie śląskim (1,4 pkt. proc). Wyjątek stanowiły dwa województwa – mazowieckie i wielkopolskie, w których zatrudnienie według jednostek lokalnych było mniejsze niż liczone według siedziby zarządu: o 6,4 pkt. proc. w przypadku województwa mazowieckiego i 0,2 pkt. proc. w przypadku województwa wielkopolskiego.

Wyniki badania będą szerzej prezentowane w publikacji „Działalność przedsiębiorstw niefinansowych w 2010 r.”, która zostanie opublikowana na stronie internetowej GUS www.stat.gov.pl.

Tablica 1. Podstawowe dane o przedsiębiorstwach według sekcji PKD w 2010 r. (ze względu na podstawowy rodzaj prowadzonej działalności)

Sekcje PKD a- rok 2010 b- rok 2009 =100%	Liczba przedsiębiorstw	Liczba jednostek lokalnych	Pracujący w osobach stan na 31XII	Wynagrodzenia brutto w tys. zł.	Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	Nakłady na inwestycje ogółem	Wartość brutto środków trwałych stan na 31XII	
								w tys. zł
Ogółem	a	73084	152517	5321433	206309550	2453612593	103416687	1319999317
	b	104,6	102,1	101,4	103,5	107,9	95,1	104,4
A dz.03 - Rybactwo	a	54	76	1202	38185	306539	12030	441312
	b	101,9	102,7	88,7	95,5	155,1	151,9	202,9
B - Górnictwo i wydobywanie	a	324	722	167790	11940555	49478606	4789175	54588503
	b	110,6	108,2	93,7	95,7	113,8	95,0	93,5
C - Przetwórstwo przemysłowe	a	22003	35600	1948397	70415441	881726095	32615452	441619476
	b	102,0	100,0	101,3	104,1	110,4	84,0	106,7
D - Wytwarzanie i zaopatrywanie w ener.elekt.,gaz, parę wodną	a	478	1558	155912	9913737	167179998	15649693	206259416
	b	95,2	92,2	105,2	115,4	100,1	125,8	100,4
E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami	a	1326	2573	104993	4173354	26283291	6886231	63975346
	b	104,6	100,0	103,5	109,4	129,6	96,6	117,6
F - Budownictwo	a	9280	10584	427192	16770209	147466054	5558251	37204361
	b	109,4	107,3	99,9	98,7	103,9	90,3	82,4
G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa poj. samochodowych	a	20403	71326	1076045	36937497	844604475	12957027	133195645
	b	105,0	101,9	100,0	102,7	108,1	90,8	104,1
H -Transport i gospodarka magazynowa	a	3453	5331	453609	17240014	96584158	8597398	105233981
	b	103,7	105,7	99,7	100,6	109,4	114,2	106,1
I - Działalność zw.z zakwaterowaniem i usługami gastronomicz.	a	2482	4467	102146	2494553	12545756	1368817	19291220
	b	105,8	103,7	100,8	104,0	105,4	97,9	108,4
J - Informacja i komunikacja	a	1704	3007	157870	11208999	84353316	6442812	97252100
	b	105,2	100,4	97,6	103,5	101,7	93,0	103,9
L – Działalność zw. z obsługą rynku nieruchomości	a	1977	2856	89402	3607373	26133331	3343748	111406231
	b	103,5	105,7	102,0	106,1	108,5	93,2	102,8
M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a	3318	4191	149425	8632208	53947463	1322903	19688344
	b	110,3	106,4	104,0	102,9	102,8	92,6	169,2
N - Działalność w zakresie usług administrowania	a	2297	4140	329342	7710287	31637763	2190630	16677646
	b	107,9	104,1	112,1	115,8	113,5	97,3	101,8
P - Edukacja	a	763	987	16740	474711	1922859	53177	812347
	b	100,0	100,2	99,1	102,8	105,9	89,8	98,0
Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	a	2404	3161	106087	3644957	12925869	1173354	7243439
	b	99,8	103,8	112,4	115,0	111,7	131,0	121,4
R -Działalność związana z kulturą, rozrywką	a	251	1025	16105	578774	13551145	248305	3772419
	b	107,7	104,3	96,8	100,3	81,5	41,7	108,4
S - Pozostała działalność usługowa	a	567	913	19176	528696	2965875	207684	1337531
	b	110,5	96,4	88,5	69,4	73,3	134,3	102,2

Tablica 2. Przedsiębiorstwa według liczby jednostek lokalnych i klas wielkości w 2010 r.

Przedsiębiorstwa wg klas wielkości	Liczba jednostek lokalnych					
	1	2-10	11-30	31-50	pow. 50	razem
do 49 pracujących	50938	3650	330	3	3	54924
50 - 249 pracujących	10224	3871	866	89	30	15080
250 i więcej pracujących	1546	997	290	101	146	3080
Ogółem	62708	8518	1486	193	179	73084

Tablica 3. Przychody ze sprzedaży po uwzględnieniu rzeczywistego rodzaju prowadzonej działalności według klas wielkości przedsiębiorstwa oraz sekcji PKD w 2010 r.

Sekcje PKD	Jedn.	z tego przedsiębiorstwa o liczbie pracujących
------------	-------	---

	miary	Ogółem	do 49	50 - 99	100 - 249	250 - 499	500 i więcej
Ogółem	mln zł	2453613	437503	250582	400104	342321	1023102
	%	100	17,83	10,21	16,31	13,95	41,70
A dz.03 – Rybactwo	mln zł	1363	549	203	89	101	421
	%	100	40,28	14,89	6,53	7,41	30,89
B – Górnictwo i wydobywanie	mln zł	35089	1126	970	2732	1688	28573
	%	100	3,21	2,76	7,79	4,81	81,43
C - Przetwórstwo przemysłowe	mln zł	791634	65224	53261	123148	117165	432836
	%	100	8,24	6,73	15,56	14,80	54,68
D - Wytwarzanie i zaopatryw. w energię elekt.,gaz	mln zł	160111	10433	6047	14937	16044	112649
	%	100	6,52	3,78	9,33	10,02	70,36
E - Dostawa wody; gospodarowanie ściekami	mln zł	20970	3625	3851	5479	3045	4970
	%	100	17,29	18,36	26,13	14,52	23,70
F – Budownictwo	mln zł	147136	42113	22037	30784	14627	37575
	%	100	28,62	14,98	20,92	9,94	25,54
G - Handel hurt. i detal.; naprawa pojazdów samoch.	mln zł	955057	241586	126499	168476	148584	269912
	%	100	25,3	13,25	17,64	15,56	28,26
H - Transport i gospodarka magazynowa	mln zł	91952	18821	9414	12487	10493	40737
	%	100	20,47	10,24	13,58	11,41	44,30
I - Działalność zw.z zakwater. i usługami gastronomicz.	mln zł	13101	4703	1523	1981	1148	3746
	%	100	35,9	11,63	15,12	8,76	28,59
J - Informacja i komunikacja	mln zł	78345	7858	4818	7515	5994	52160
	%	100	10,03	6,15	9,59	7,65	66,58
L - Działalność zw. z obsługą rynku nieruchomości	mln zł	34870	11466	7606	7874	4563	3361
	%	100	32,88	21,81	22,58	13,09	9,64
M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	mln zł	53025	13430	6275	12364	6853	14103
	%	100	25,33	11,83	23,32	12,92	26,60
N - Działalność w zakresie usług administrowania	mln zł	35779	6349	4355	6314	6265	12497
	%	100	17,75	12,17	17,65	17,51	34,93
P - Edukacja	mln zł	2160	1440	209	320	170	21
	%	100	66,67	9,68	14,81	7,87	0,97
Q - Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	mln zł	13168	4911	1427	2520	1982	2328
	%	100	37,29	10,84	19,14	15,05	17,68
R- Działalność zw.z kulturą, rozrywką i rekreacją	mln zł	13400	2008	1381	1719	2704	5587
	%	100	14,99	10,31	12,83	20,18	41,69
S - Pozostała działalność usługowa	mln zł	3350	852	319	1089	708	382
	%	100	25,43	9,52	32,51	21,13	11,40
Pozostałe sekcje	mln zł	3102	1009	388	275	186	1244
	%	100	32,53	12,51	8,87	6,00	40,10

Tablica 4. Rozkład liczby zatrudnionych w układzie wojewódzkim wg tzw. metody przedsiębiorstw oraz wg rzeczywistego miejsca pracy w 2010 r.

Województwa	Przeciętne zatrudnienie w etatach w %	
	wg siedziby zarządu przedsiębiorstwa	wg jednostek lokalnych
Dolnośląskie	8,05	8,64
Kujawsko-pomorskie	4,44	5,04
Lubelskie	3,39	3,52
Lubuskie	2,08	2,52
Łódzkie	5,81	6,47
Małopolskie	7,86	7,89
Mazowieckie	24,25	17,86
Opolskie	1,83	2,16
Podkarpackie	4,23	4,69
Podlaskie	1,73	2,05
Pomorskie	4,99	5,52
Śląskie	13,82	15,25
Świętokrzyskie	2,13	2,45
Warmińsko-mazurskie	2,38	2,78
Wielkopolskie	10,09	9,87
Zachodniopomorskie	2,92	3,31